

Connor-Davidson Psikolojik Sa?laml?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Connor-Davidson Psikolojik Sa?laml?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19346>

Özet

Connor-Davidson Psikolojik Sa?lamlık Ölçe?i (CD-RISC), bireylerin stres, travma ve zorluklarla ba?a ç?kma kapasitelerini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmif standart bir psikometrik araçtır. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, **travma** ya?am?? bireylerden olu?an bir örneklem üzerinde Özlem Kara?rmak taraf?ndan ger?ekle?tirilmif tir. Bu adaptasyon çal??mas?, ölçe?in psikometrik niteliklerini, özellikle faktör yap?s?n? ve güvenilirli?ini, Türk kültürü ba?lam?nda do?rulamay? amaçlam??tır. Çal??ma, CD-RISC'in yüksek düzeyde iç tutarlılı?a sahip oldu?unu ve klinik ara?t?rmalarda kullanılabilecek geçerli bir araç oldu?unu göstermi?tir.

Ölçek, orijinal olarak 25 maddeden olu?makta olup, bireyin zorluklar kar??s?ndaki dayanıklılı?n?, ki?isel yetkinli?ini, kendine güvenini ve ba?a ç?kma becerilerini ölçer. Türkçe uyarlama çal??mas?, ölçe?in yap?s?sal geçerlili?ini incelemek için hem aç?mlayıcı hem de do?rulayıcı faktör analizlerini kullanm??tır.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Sa?lamlık, CD-RISC, Uyarlama, Psikometri, Travma, İç Tutarlılık, Faktör Analizi.

Yazarlar

Original Yazarlar: Kathryn M. Connor ve Jonathan R. T. Davidson. Uyarlama Yazar?: Özlem Kara?rmak.

Amaç

Connor-Davidson Psikolojik Sa?lamlık Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin zorlu ya?am olaylarına, stres faktörlerine ve potansiyel **travma** sonrası sonuçlara kar?? gösterdikleri **dayanıklılık** düzeyini nicel olarak ölçmektir. Bu ölçek, bireyin adaptif kapasitesini ve olumsuz ko?ullardan sonra normale dönebilme yetene?ini de?erlendirir.

Türkçe uyarlama çal??mas?nın (Kara?rmak, 2010) özel amacı ise, uluslararası alanda kabul görmü? bu ölçe?in kültürel ve dilsel geçerlili?ini Türkiye popülasyonunda sa?lamaktır. Bu sayede, klinik ve ara?tırma alanlarında Türk kültürüne özgü stres ve ba?a ç?kma mekanizmaları? incelemek için standart bir araç sunulmuştur.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, temel olarak **Psikolojik Sa?lamlık** (Resilience) yap?s?n? ölçmektedir. Psikolojik sa?lamlık, bireyin ciddi zorluklar, tehditler veya stres kaynakları kar??s?nda ba?arılı bir ?ekilde adapte olma süreci olarak tanımlanır. Bu yapı, sadece zorluklara dayanmakla kalmaz, aynı

zamanda bu deneyimlerden güçlenerek ç?kma yetene?ini de içerir.

CD-RISC, bu yap?y? genellikle be? temel alt boyut üzerinden ele al?r: Ki?isel Yetkinlik, Yüksek Standartlar ve Sebat; Güvenli ?çgüdüler, Tolerans ve Olumsuz Duygular?n Güçlendirilmesi; Olumlu Kabul ve Manevi Güç; Kontrol; ve Mizah. Bu faktörler, bireyin hem içsel kaynaklar?n? (öz-yeterlik, iyimserlik) hem de dışsal kaynaklar?n? (sosyal destek, maneviyat) zorluklarla mücadelede nas?l kulland???n? yansıtır.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?nda (Kara?rmak, 2010), yap? geçerlili?ini de?erlendirmek için kapsamlı istatistiksel analizler kullan?lm??t?r. Çalışma, özellikle **travma** geçirmi? bireylerden olu?an bir örnekleme ölçe?in faktör yap?s?n?n do?rulanmas?na odaklanm??t?r.

Geçerlik çalışmaları, hem Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemlerini içererek, ölçe?in teorik olarak öngörülen boyutlar?n? ampirik olarak destekledi?ini göstermiştir. Bu analizler, CD-RISC'in ölçtü?ü yap?n?n Türk örnekleminde de tutarlı oldu?unu ve **psikolojik sa?laml?k** kavram?n? ba?ar?yla ölçtü?ünü kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

Connor-Davidson Psikolojik Sa?laml?k Ölçe?i'nin güvenilirlik analizleri, ölçe?in iç tutarlılı???n?n yüksek oldu?unu göstermiştir. Kara?rmak (2010) taraf?ndan yapılan çalışmada, ölçe?in genel iç tutarlılı?k katsay?s? (**Cronbach Alfa**) oldukça yüksek bir de?er olan 0.92 olarak hesaplanm??t?r. Bu de?er, ölçek maddelerinin tutarlı bir ?ekilde ayrı yap?y? ölçtü?ünü gösterir.

Alt boyutlar?n güvenilirlik katsayılar? incelendi?inde ise, katsayılar sırasıyla 0.93, 0.79 ve 0.50 olarak bulunmuştur. Özellikle 0.50 olan katsayı, ilgili alt boyutun diğerlerine göre daha düşük bir iç tutarlılı?a sahip oldu?unu i?aret etmekle birlikte, genel ölçek skorunun güvenilirli?i güçlüdür. Ayrıca, toplam skor ve faktörler arasındaki korelasyon katsayılar? da yüksek bulunmuştur (sırasıyla 0.95, 0.83 ve 0.49), bu da faktörlerin toplam sa?laml?k yap?s?na önemli katkılarda bulundu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çalışmas?nda, ölçe?in yap?sal geçerlili?ini saptamak amacıyla hem Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de **Do?rulayıcı Faktör Analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. AFA, ölçe?in temel bile?enlerini ke?fetmeye yardımcı olurken, DFA ise Kara?rmak'ın (2010) çalışmas?nda, CD-RISC'in orijinal olarak öngörülen be? faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde ne kadar iyi uyum sa?lad???n? test etmiştir.

Çalışmanın başlıca amacı, faktör analizlerinin **psikometrik** nitelikleri belirlemek için kullanıldığını açıkça belirtmektedir. Bu analizler, ölçeğin maddelerinin beklendiği gibi ilgili alt boyutlara yüklendiğini teyit ederek, CD-RISC'in Türkiye'deki araştırmacılar için yapısal olarak uygun bir araç olduğunu kanıtlamıştır.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal ölçek 0'dan 4'e kadar 5'li Likert tipindedir.)

Language Available: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal)

Population Group: Yetkinler, özellikle travma yaşamış bireyler.

Age Group: Genellikle 18 yaş ve üzeri.

Population Details: Karaçmak (2010) çalışması, travma sonrası stres bozukluğu (TSSB) semptomları gösteren veya travmaya maruz kalmış bireylerden oluşan bir örneklem kullanmıştır.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale).

Anahtar Kelimeler

Dayanıklılık, Çıkarım, Özlem Karaçmak, Psikopatoloji, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Psikometrik Nitelikler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: ozlemkarairmak@gmail.com

Correspondence Address: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

Özellikler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin orijinali (CD-RISC) ticari amaçlarla kullanıldığında telif haklarına tabidir. Ancak, uyarlama çalışması 2010 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımı için izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Özlem Karaçmak ile doğrudan iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [the-connor-davidson-resilience-scale-cd-risc-toad.pdf](https://www.psychology.com/the-connor-davidson-resilience-scale-cd-risc-toad.pdf)

Kaynaklar

Kara?rmak, Ö. (2010). Establishing the psychometric qualities of the Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC) using exploratory and confirmatory factor analysis in a trauma survivor sample. *Psychiatry research*, 179(3), 350-356. doi:10.1016/j.psychres.2009.09.012

Connor, K. M., & Davidson, J. R. T. (2003). Development of a new resilience scale: The Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC). *Depression and Anxiety*, 18(2), 76-82.

Connor-Davidson Psikolojik Sa?laml?k Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Sa?lanan kaynak içeri?inde ölçek maddeleri (sorular) bulunmamaktadır. Maddeler için orijinal uyarlama makalesine veya sorumlu yazara ba?vurulmalıdır.